

Załącznik
do uchwały Nr V/65/2003
Rady Miejskiej w Kamieńsku
z dnia 10 lutego 2003 roku

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH**

NA 2003 ROK

Kamieńsk, styczeń 2003r.

I WSTĘP

Alkohol w najrozmaitszych postaciach towarzyszy naszemu życiu od najdawniejszych czasów.

Nadużywanie alkoholu jest w kręgu kultury europejskiej problemem najbardziej widocznym, ponieważ spotykamy się z nim właściwie od narodzin aż do późnej starości.

U nas w Polsce, nie jest łatwo żyć zupełnie na trzeźwo, ponieważ alkohol jest wszechobecny w życiu.

Alkohol jest i na radość i na szczęście i na uspokojenie i na smutek. Wiele spraw można przez alkohol załatwić.

Przez alkohol można wszystko wokół siebie zniszczyć, że potrafi on dużo złego zrobić w ludzkim życiu.

Z alkoholem stykamy się na dyskotekach, urodzinach i innych imprezach. Alkohol wtedy sprawia, że czujemy się wspaniale, na luzie. Alkohol zwycięża, przeszkadza w życiu osobistym, zawodowym i w stosunkach z najbliższymi, utraty poczucia bezpieczeństwa.

Alkohol znosi wewnętrzne blokady i usuwa lęki, pozwala rozmawiać, śpiewać, tańczyć, daje poczucie siły. Wypicie alkoholu powoduje, że jestem kimś, czujesz się silny, odważny, jest mi dobrze.

Picie alkoholu to objaw zaburzeń.

Alkohol jest jednym z wielu pochodzących z zewnątrz środków, który przez chwilowe uwolnienie od pierwotnego stresu umożliwia chorej osobie przystosowanie się do otoczenia i zaakceptowanie siebie w stopniu umożliwiającym funkcjonowanie w ogóle.

Wiele ludzi uważa, że alkohol choćby w małej ilości dodaje energii do pracy.

Niejeden człowiek potrafi całe lata smagać swój organizm alkoholem. Wtedy jego organizm słabnie, coraz mniej zdolny jest do pracy, ale oczywiście nie przypisuje tych złych skutków alkoholowi, tylko innym przyczynom.

Ci, którzy spożywają alkohol w dużych ilościach, częściej niż inni czują się samotni, wyczerpani, przemęczeni, są w takim dołku psychicznym, że nie chce im się żyć.

Alkoholizm to choroba, a mino to jest u nas ukrywany, wiele spraw pozostaje za zamkniętymi drzwiami domu. A przecież chory jest nie tylko człowiek, który nadużywa alkoholu, ale i jego rodzina.

Alkoholizm jest chorobą chronioną, postępującą, nieuleczalną i śmiertelną.

Ci, którzy kiedyś mieli problemy z alkoholem i wyrwali się z tej choroby, teraz są bardzo wartościowymi ludźmi. Swoim przykładem pokazują, że można wyrwać się z dna i to wielu przekonuje.

*Często spotykamy się z opiniami, że alkohol w piwie nie różni się niczym od innych alkoholi. Natomiast większość dorosłych traktuje piwo jako napój mający niewiele wspólnego z alkoholem i takie poglądy przekazują swoim pociechom. A dzieci mówią, że dorośli piją piwo ponieważ " **chce się im pić** ", a to napój gaszący pragnienie " , a także piją piwo i kierują pojazdem, bo piwo to nie alkohol, częstują dzieci piwem, bo piwo w małych ilościach nie szkodzi , wręcz przeciwnie dobrze robi na apetyt i trawienie.*

Alkohol jest częstą przyczyną wypadków drogowych, utonień, konfliktów z prawem i innych przykrych dla młodych ludzi sytuacji.

Ponieważ alkohol jest trwałym elementem polskiej kultury i zwyczajów, istnieje konieczność przeciwdziałaniu pijaństwu i leczenia uzależnionych.

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi powierza wójtom, burmistrzom, prezydentom miast zadania ochrony przed przemocą w rodzinie oraz pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie / art.4¹ ust.1/.

Na ten cel powinny być wykorzystane środki z pobieranych przez gminę opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych / art.11¹ ust.1/.

Realizacja zadań prowadzona jest w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych uchwalonego corocznie przez Radę Miejską.

II. DIAGNOZA STANU PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I ZASOBÓW.

Na podstawie dokumentów , sprawozdań, informacji uzyskanych od organizacji i instytucji zajmujących się głównie lub pobocznie problemami uzależnień, a także uwzględniając dotychczasowe doświadczenia na polu profilaktyki uzależnień, przyjmuje się jako bazę wyjściową dla dalszych działań następujące dane:

1. Gminę Kamieńsk podzieloną na miasto Kamieńsk i dwanaście sołectw zamieszkuje stale - wg stanu na dzień 31.12.2002r. - ogółem 6076 osób, tj.: 3021 mężczyzn i 3055 kobiet, w tym:

● **w wieku przedprodukcyjnym / od 0 - 18 roku życia / ogółem: 1584**

mężczyźni / od 0 - 18 roku życia / - 852

kobiety / od 0 - 18 roku życia / - 732

● **w wieku produkcyjnym :**

mężczyźni w wieku 19 - 65 lat - 1860

kobiety w wieku 19 - 60 lat - 1624

● **w wieku poprodukcyjnym :**

mężczyźni w wieku powyżej 65 lat - 308

kobiety w wieku powyżej 60 lat - 700

Ponadto zameldowanych czasowo zamieszkuje 200 osób.

2. Systematycznie wzrasta liczba osób bezrobotnych. Poprawie sytuacji nie sprzyja panujące bezrobocie.

W 2002r. w Gminie Kamieńsk zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Radomsku było ogółem 735 osób, w tym : 306 mężczyzn i 429 kobiet , a w szczególności:

- **na terenie miasta Kamieńsk: ogółem 320 osób, w tym: 209 kobiet,**
- **na terenie gminy: ogółem 415 osób, w tym: 220 kobiet.**

W wymienionej ogólnej liczbie bezrobotnych stanowią:

	w mieście	na terenie gminy
- absolwenci	28	19
- zwolnieni z przyczyn dot.zakł. pracy	11	10
- z prawem do zasiłku	46	39
- w wieku 18 - 44 lata	294	380
- zarejestrowani pow. 12 m-cy	246	295

Dla porównania:

- liczba bezrobotnych w gminie Kamieńsk na dzień 31.X.2000r. wynosiła ogółem 653 osoby,
- liczba bezrobotnych w gminie Kamieńsk na dzień 31.X. 2001r. wynosiła ogółem 726 osób.

Wskaźnik bezrobocia w rejonie radomszczańskim w 2002r. wyniósł 21,1 %.

3. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kamieńsku w 2002r. objął 433 rodziny różnymi formami pomocy finansowej , tj. 1402 osoby.
Z tej liczby 34 osoby, to osoby z problemem alkoholowym, a w szczególności:

- osoby niepracujące / bezrobotne / - 22
- osoby samotne bez źródła dochodu - 18
- osoby utrzymujące się w rodzinie / np. z renty rodzica / - 6

Wyżywienie dzieci w szkołach i przedszkolu sfinansowano ogółem dla 224 dzieci, w tym: 60 dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym.

4. Ustalony przez Radę Miejską Kamieńsk w 2001r. i dotychczas obowiązujący na terenie gminy limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5 % alkoholu / z wyjątkiem piwa / przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży wynosi 35 , z tego wykorzystanych zostało 29 , natomiast limit punktów w miejscu spożycia wynosi 5 , z tego wykorzystanych zostało 4, co stanowi ogółem 82 %.

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w 2002r. wynosi - 37 w tym:

- z napojami przeznaczonymi do spożycia poza miejscem sprzedaży - 31
- z napojami przeznaczonymi do spożycia w miejscu sprzedaży - 6

Punkty sprzedaży napojów alkoholowych są usytuowane :

- **5** punktów w sklepach Gminnej Spółdzielni "S.CH" w miejscowościach : Barczkowice, Gorzędów, Kamieńsk, Podjezioro, Pytowice,
- **26** punktów sprzedaży detalicznej należących do prywatnych podmiotów gospodarczych w miejscowościach takich jak: Aleksandrów, Danielów, Dąbrowa, Gałkowice Nowe, Gałkowice Stare, Gorzędów, Huta Porajska, Kamieńsk, Koźniewice, Ochocice, Pytowice, Szpinalów, Włodzimierz,
- **6** punktów sprzedaży gastronomicznej należących do prywatnych podmiotów gospodarczych w następujących miejscowościach: Dąbrowa, Kamieńsk, Ochocice, Napoleonów.

W 2002 roku wydano ogółem 53 zezwolenia na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.

Ponadto 1 podmiotowi gospodarczemu wygasło zezwolenie z powodu nie dokonania opłaty za korzystanie z zezwolenia w danym roku.

5. Na terenie gminy Kamieńsk znajdują się następujące szkoły:

- Publiczna Szkoła Podstawowa w Kamieńsku liczy 448 uczniów, 35 nauczycieli
- Publiczna Szkoła Podstawowa we Włodzimierzu liczy 30 uczniów, 5 nauczycieli
- Publiczne Gimnazjum w Kamieńsku liczy 291 uczniów, 29 nauczycieli

- Zespół Szkolno - Przedszkolny w Gorzędowie liczy 106 uczniów, 11 nauczycieli
- Publiczne Przedszkole w Kamięńsku liczy 105 dzieci , 11 nauczycieli
- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Kamięńsku , uczy się:
 - Liceum Ogólnokształcące: 211 uczniów,
 - Technikum Mechaniczne: 112 uczniów,
 - Zasadnicza Szkoła Zawodowa: 61 uczniów,
 - Technikum dla Dorosłych: 149 uczniów,

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych zatrudnia łącznie 49 nauczycieli.

6. Z informacji uzyskanych od Komisariatu Policji w Kamięńsku wynika, że w 2002 roku na terenie gminy Kamięńsk zostały ujawnione wykroczenia, przestępstwa, których sprawcami były osoby znajdujące się pod wpływem alkoholu.

Analiza w przedmiotowej sprawie przedstawia się następująco:

przestępstwa:

- 17 przypadków kierowania pojazdami mechanicznymi (art.178a § 1 kk)
- 7 przypadków kierowania innymi pojazdami (art.178a § 2 kk)
- 6 przypadków zniszczenia mienia (art. 288 § 1 kk)
- 4 przypadki uszkodzenie ciała (art.157 § 1 kk)
- 7 przypadków znęcanie nad rodziną (art. 207 § 1 kk)
- 2 przypadki handel alkoholem (art. 43 ustawy o wychowaniu w trzeźwości)

wykroczenia:

- 2 przypadki zakłócenie ładu i porządku publicznego (art. 51 § 1 KW)
- 2 przypadki kradzież mienia (art. 119 § 1 KW)
- 3 przypadki zniszczenie mienia (art. 124 § 1 KW).

Przeprowadzono 121 interwencji domowych wobec osób nietrzeźwych w miejscu zamieszkania , a 39 w miejscach publicznych.

Liczba wykroczeń i przestępstw oraz liczba interwencji utrzymuje się na porównywalnym poziomie jak w roku poprzednim.

Komisariat Policji w Kamieńsku jest zaangażowany w zwalczaniu patologii alkoholizmu na terenie gminy Kamieńsk poprzez współdziałanie z Gminną Komisją ds. RPA - policjant jest członkiem tej komisji, są wspólne wyjazdy do osób objętych nadzorem przez w/w Komisję. W ramach wykonywanych zadań przez Policję, na polecenie Sądów wykonujemy doprowadzenia do Szpitali - Oddziały Uzależnień - osób w stosunku do których orzeczono taki sposób leczenia odwykowego. Ponadto w ramach wykonywanych zadań pouczono wielu mieszkańców naszej Gminy w zakresie zwalczania patologii w ich rodzinach.

7. Z realizacji zadań Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin usytuowanym w Samodzielnym Publicznym ZOZ w Kamieńsku w 2002 roku w ramach dyżurów przeprowadzono 70 porad , konsultacji i interwencji kryzysowych, w tym: 49 dla osób uzależnionych od alkoholu, 10 dla członków rodzin z problemem alkoholowym i 21 dla osób z innymi problemami psychologicznymi i zaburzeniami psychicznymi.
8. W Przychodni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Radomsku stałą terapią objęto 14 osób - mieszkańców naszej gminy.
9. Do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2002r. wpłynęło 8 wniosków o podjęcie działań zmierzających do poddania się leczeniu odwykowym osób uzależnionych od alkoholu.

III. ZADANIA ZWIĄZANE Z PROFILAKTYKĄ I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH PRZYJĘTE DO REALIZACJI.

1. W zakresie zwiększenia dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacji dla osób uzależnionych od alkoholu.

Realizacja tego zadania odbywać się będzie poprzez:

1/. *Prowadzenie - uruchomionego w marcu 1998 roku - Punktu Konsultacyjno- Informacyjnego, dla osób z problemem alkoholowym oraz ofiar przemocy. Punkt ten został usytuowany w Samodzielnym Publicznym ZOZ w Kamieńsku, ul. Wieluńska 23, gdzie jest świadczona pomoc psychologiczna w każdy drugi i ostatni poniedziałek miesiąca po 2 godziny oraz w Urzędzie Miejskim w Kamieńsku przy Pełnomocniku ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, gdzie dyżury w godzinach pracy Urzędu pełnią również pracownicy pomocy społecznej pracownicy - nieodpłatnie. Jedynie psycholog zatrudniony w ramach umowy zlecenia otrzymywać będzie wynagrodzenie wg stawki godzinowej.*

W Gminnym Punkcie Konsultacyjnym dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin będzie kontynuowanie poradnictwa - punkt będzie wyposażony w materiały informacyjno - edukacyjne dotyczące problemów alkoholowych, poradniki prawno - socjalne, czasopisma i książki (również przeznaczone do rozdawania dla osób uzależnionych i współuzależnionych) oraz broszury, ulotki i plakaty z przeznaczeniem dla szkół, MOPS, SPZOZ/.

2/. Stworzenie bazy kadrowej w oparciu o już istniejącą.

Odbywać się to będzie poprzez dofinansowanie w zależności od potrzeb, szkoleń i kursów specjalistycznych dla personelu miejscowego świadczącego pomoc osobom uzależnionym od alkoholu w celu podniesienia kwalifikacji / służba zdrowia , opieka społeczna itp. /.

3/. Pomoc finansową dla pacjentów korzystających z leczenia odwykowego i zajęć terapeutycznych w poradniach odwykowych , znajdujących się w trudnych warunkach materialnych jak i finansowych, dokonać zwrotu kosztów przejazdu do Przychodni Terapii Uzależnień od Alkoholu i Współuzależnienia.

4/. Współpraca i dofinansowanie działań terapeutycznych prowadzonych w Przychodni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Radomsku, a mianowicie dofinansowanie do sprzętów niezbędnych do prowadzenia tych zajęć terapeutycznych.

5/. W miarę możliwości zorganizować szkolenie dla członków Gminnej Komisji RPA, nauczycieli, pracowników Policji , pedagogów pracujących w szkołach i innych przedstawicieli różnych zawodów pragnących zdobywać specjalistyczne uprawnienia w zakresie pierwotnej problematyki alkoholizmu.

- 6/. Zapewnienie osobom uzależnionym i ich rodzinom pełnej informacji dotyczącej korzystania z placówek leczenia odwykowego i zespołów terapeutycznych.

<p>2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.</p>
--

Realizacja tego zadania odbywać się będzie poprzez:

- 1/. Prowadzenie stałych konsultacji specjalistycznych / prawnik, lekarz, psycholog / i udzielanie pomocy ofiarom przemocy w rodzinie w uruchomionym w Gminie Punkcie Konsultacyjno - Informacyjnym.
- 2/. Współpraca Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z Policją, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Kościołem Katolickim, szkołą, sądem rodzinnym, z instytucjami i organizacjami, które mogą pomóc rodzinie w rozwiązywaniu jej problemów, a zwłaszcza w zakresie podejmowania interwencji wobec osób uzależnionych i współuzależnionych, udzielania wsparcia psychicznego i materialnego rodzinom - ofiarom przemocy.
- 3/. Świadczenie pomocy finansowej i merytorycznej dla placówek świadczących pomoc dla ofiar przemocy domowej, w miarę możliwości finansowanie programów terapeutycznych.
- 4/. Zakup i rozpowszechnianie edukacji publicznej / poradniki, przewodniki, broszury, ulotki / na temat przemocy, profilaktyki antytytoniowej przy spotkaniach z rodzicami prowadzonych przez gminę a także przez szkoły.
- 5/. Pokrywanie kosztów obdukcji lekarskich dla ofiar przemocy znajdujących się w szczególnie trudnych warunkach materialnych.
- 6/. Tworzenie różnych form pomocy domowej dla terenu powiatu radomszczańskiego np. telefonów zaufania i informacyjnych.
- 7/. Współpraca z rodzinami osób uzależnionych.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w szczególności dla dzieci, młodzieży.

Realizacja tego zadanie odbywać się będzie poprzez:

Najlepszym kierunkiem pracy profilaktycznej są szkoły i dlatego właśnie wśród najmłodszych naszego pokolenia prowadzić należy zajęcia edukacyjne. Za jeden z profilaktycznych priorytetów uznajemy zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży.

Celem tego programu jest dostarczanie wiedzy na temat alkoholizmu, paleniu tytoniu, narkotyki i innych uzależnień a także prowadzenie akcji uświadamiającej o roli używek na organizm młodego człowieka / agresja, przemoc /.

1/. W ramach alternatywnego spędzania wolnego czasu prowadzenie zajęć popołudniowych / pozalekcyjne / będzie realizowane przy zastosowaniu różnych form i metod pracy z dziećmi, np.: zajęcia plastyczne, muzyczne, teatralne, sportowe, gry i zabawy rozwojowe, konkursy, wycieczki itp., mianowicie:

A. W PUBLICZNEJ SZKOLE PODSTAWOWEJ w KAMIENSKU:
dla uczniów PSP i P Gimn.

a). zajęcia świetlicowo-opiekuńcze: odbywać się będą dwa razy w tygodniu po dwie godziny w świetlicy szkolnej w zakresie organizacji spędzenia wolnego czasu przez uczniów, a w szczególności uczniów z rodzin z problemem alkoholowym.

Prowadzony jest teatrzyk i różne zajęcia świetlicowe, jak: edukacja filmowa, pogadanki o szkodliwości picia alkoholu przez młodzież, pogadanki promujące zdrowy styl życia , różne gry i zabawy oraz pomoc przy odrabianiu zadanych prac domowych

Ponadto, zorganizowane zostaną następujące imprezy i spotkania:

- *występy artystyczne z okazji V Kamieszczańskiego Dnia Trzeźwości w miesiącu czerwcu,*
- *konkurs plastyczny " MASKA KARNAWAŁOWA ",*
- *Andrzejki - zabawa z wróżbami przy herbatce*
- *Mikołajki z upominkami,*
- *Wigilia Bożego Narodzenia - świąteczny opłatek w świetlicy.*

Sfinansowany zostanie zakup nagród dla zwycięzców konkursów oraz pokryte zostaną koszty wymienionych imprez i zakup materiałów papierniczych.

- b). zajęcia sportowo - rekreacyjne:** prowadzone będą dwa razy w tygodniu po dwie godziny. Szkoła posiada dobre warunki - salę, sprzęt. Organizowane są różne gry, zabawy sportowe oraz inne zajęcia sportowo - rekreacyjne. W marę możliwości finansowych zakupić stosowny sprzęt do zajęć m.in. siatki do tenisa, paletki, piłki siatkowe i gry.
- c). zajęcia muzyczne:** w wymiarze dwie godziny tygodniowo. W zakresie tych zajęć prowadzone są następujące czynności np.: gra na instrumentach muzycznych, śpiew, teatrzyk, zabawy, konkursy jak: Przegląd Kolęd i Pastorałek. Do uatrakcyjnienia zajęć zakupione zostaną dzwonki chromatyczne oraz materiały papiernicze do wykonywania pomocy dydaktycznych, a także ufundowane będą nagrody dla zwycięzców organizowanych konkursów.
- d). zajęcia harcerskie:** w wymiarze dwie godziny tygodniowo. Zakres zajęć prowadzenia drużyny harcerskiej będzie przygotowywany na bieżąco przez prowadzącego je nauczyciela.
- e). zajęcia plastyczne:** prowadzone w wymiarze dwie godziny tygodniowo. W ramach tych zajęć organizowane są konkursy plastyczne i inne formy zajęć świetlicowych promujące zdrowy styl życia wśród dzieci.

B. W PUBLICZNYM GIMNAZJUM w KAMIENSKU:

dla uczniów P Gimn. i PSP

- a). zajęcia świetlicowo-opiekuńcze:** w wymiarze dwie godziny tygodniowo. Zakres zajęć zbliżony do zakresu wym. w PSP w pkt. A.
- b). zajęcia sportowo - rekreacyjne:** w wymiarze dwie godziny tygodniowo. Forma zajęć jak w PSP wym. w pkt. A.
- c). zajęcia rytmiczno - gimnastyczne:** w wymiarze dwie godziny tygodniowo. W zakresie tych zajęć będzie prowadzony aerobik dla dzieci i młodzieży. Zajęcia prowadzone będą w szczególności z dziewczętami.
- d). zajęcia informatyczne:** w wymiarze cztery godziny tygodniowo. Zajęcia prowadzone będą w sali komputerowej Szkoły w zakresie: ćwiczenia, gry, zabawy komputerowe.

C. W PUBLICZNEJ SZKOLE PODSTAWOWEJ we WŁODZIMIERZU:

- **zajęcia sportowo - rekreacyjne:** w wymiarze dwie godziny tygodniowo. W zakresie tych zajęć odbywać się będą zabawy sportowe, gry, piłka ręczna, siatkowa i inne zajęcia prowadzone przez nauczyciela. Do prowadzenia tych zajęć zostanie zakupiony sprzęt sportowy typu: piłki siatkowe, koszykowe.

D. W ZESPOLE SZKOLNO - PRZEDSZKOLNYM w GORZĘDOWIE:

- a). **zajęcia sportowo - rekreacyjne:** w wymiarze dwie godziny tygodniowo. Forma zajęć to: zabawy sportowe, gry, piłka siatkowa i ręczna, koszykówka i inne zajęcia prowadzone przez nauczyciela.
- b). **kółko artystyczne:** w wymiarze 1 godziny w tygodniu. W zakresie tych zajęć prowadzenie różnych form świetlicowych oraz pomoc dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym przy odrabianiu zadanych prac domowych.
- c). **kółko przyrodnicze:** w wymiarze 1 godziny w tygodniu. Forma zajęć jak wyżej w wym. pkt. b.
- d). **kółko historyczno - regionalne:** w wymiarze 1 godziny w tygodniu. Forma zajęć jak wyżej w wym. pkt. b.

Ponadto w Szkołach organizowane będą i dofinansowywane imprezy i uroczystości o charakterze okazjonalnym jak: Dzień Dziecka, Andrzejkę, Mikołajki, Opłatek Świąteczny, spotkanie przy świątecznym jajku, choinka a także wyjazdy do kin, teatru. Dofinansowany będzie zakup materiałów i sprzętu do wyżej wymienionych zajęć, imprez i uroczystości.

E. W ZESPOLE SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH w KAMIENSKU:

- a). **zajęcia sportowo - rekreacyjne :** prowadzone w wymiarze cztery godziny tygodniowo tj. dwa razy po dwie godziny w tygodniu. Forma zajęć taka jak w wyżej wymienionych Szkołach.
- b). **zajęcia informatyczne:** w wymiarze dwie godziny tygodniowo. Zajęcia prowadzone będą z młodzieżą w sali komputerowej Szkoły.

Wszystkie wymienione rodzaje zajęć pozalekcyjnych w wymienionych Szkołach prowadzić będą nauczyciele zatrudnieni w ramach umowy zlecenia na podstawie opracowanego przez nich ramowego programu zajęć.

Scenariusz zajęć i spotkań przygotowywany będzie na bieżąco przez prowadzących nauczycieli z uwzględnieniem aktualnego stanu uczestników. Przebieg zajęć odnotowywany będzie w Dzienniku Zajęć, który jest dokumentem potwierdzającym realizację tematów zajęć.

2. Prowadzenie działań opiekuńczo - wychowawczych i informacyjnych w Publicznym Przedszkolu w Kamięńsku, a w szczególności:

- a/. zajęcia edukacyjne dla dzieci,
- b/. spotkania i rozmowy z rodzicami,
- c/. zajęcia edukacyjne dla rodziców w ramach zajęć otwartych prowadzonych aktywnymi metodami pracy ,metodą ruchu Rozwijającego W.Sherborne,
- d/. spotkania rodziców z udziałem psychologa, pedagoga, kuratora na temat przemocy w rodzinie z projekcją filmu "dzieci maltretowane i molestowane seksualnie " ,
- e/. propagowanie idei abstynencji i przeciwdziałania palenia (ulotki, artykuły w "kąciku dla rodziców " , broszury, gazetki,
- f/. promowanie zdrowego stylu życia - wycieczki , festyny, zawody sportowe,

Ponadto dofinansować do wycieczek, teatrzyków, imprez, uroczystości o charakterze okazjonalnym / Dzień Dziecka itp. /.

W miarę możliwości finansowych zagospodarować plac zabaw dla dzieci, zakupienie sprzętu do zabaw.

3. W Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Kamięńsku realizowane będą następujące zadania:

- a/. doposażenie szkolnej biblioteki w pozycje książkowe i czasopisma związane bezpośrednio z tematyką uzależnień,
- b/. prowadzenie zajęć wychowawczych i informacyjnych w zakresie profilaktyki uzależnień, w tym, projekcie filmów video,
- c/. organizowanie konkursów o tematyce uzależnień oraz szkolnych programów profilaktycznych.

W miarę możliwości dofinansowanie kosztów ich organizacji, w tym fundowanie nagród.

4. Wdrażanie w Szkołach na terenie Gminy programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży , a także dla ich rodziców.

5. Działania opiekuńczo - wychowawcze i informacyjne wspólne dla szkół:

zaleca się dyrektorom , pedagogom, nauczycielom i wychowawcom prowadzenie działalności opiekuńczo - wychowawczej i profilaktycznej wśród dzieci i młodzieży poprzez:

- a/. - *poznanie środowiska rodzinnego, wychowawczego dziecka, rodzaju zagrożeń i patologii (poprzez wywiad , rozmowę z dzieckiem, obserwację, analizę prac i wytworów dziecka oraz jego zachowań),*
 - *ustalenie warunków do nauki , wypoczynku, rozwoju fizycznego i umysłowego,*
 - *rozpoznanie sygnałów wskazujących na picie alkoholu przez dzieci i młodzież,*
 - *rozpoznanie sygnałów wskazujących na stosowanie wobec dziecka przemocy domowej,*
- b/. *umiejętne wplatanie w naukę poszczególnych przedmiotów / biologia, chemia, historia, język polski, godz. wychowawcze i inne / informacji o ujemnych skutkach używania alkoholu, narkotyków i paleniu tytoniu,*
- c/. *organizowanie spotkań i rozmów z rodzicami , podczas których należy podkreślić konieczność chronienia dziecka przed alkoholem, wskazać na walory abstynencji i trzeźwości rodziców w procesie wychowania i kształcenia,*
- d/. *organizowanie pogadarek na temat szkodliwości spożywania alkoholu przy udziale pedagoga szkolnego, higienistki szkolne lub lekarza,*
- e/. *prezentowanie sytuacji rodzinnej dzieci alkoholików na posiedzeniach rad pedagogicznych,*
- f/. *indywidualizację pracy z dzieckiem alkoholika, m. in. kształtowanie aspiracji szkolnych, odnalezienie pozycji w grupie rówieśniczej, akceptacji, organizacja pomocy koleżeńskiej w celu eliminacji niepowodzeń szkolnych,*
- g/. *przeciwdziałanie niedostosowaniu społecznemu i demoralizacji poprzez:*
 - *propagowanie idei abstynencji i przeciwdziałanie paleniu tytoniu,*
 - *akceptowanie wartości humanistycznych, moralnych, estetycznych, przyswajanie których umożliwi świadomy wybór celów i dróg życiowych,*
 - *promowanie zdrowego stylu życia poprzez sport, turystykę, wycieczki, wyrabianie nawyków higieniczno - sanitarnych,*
 - *propagowanie oświaty zdrowotnej poprzez reklamę wizualną, konkursy plastyczne i literackie, prelekcje, pokazy filmowe, wystawy, gazetki,*
 - *zagospodarowanie i propagowanie kulturalnego spędzenia wolnego czasu poprzez rozwijanie zainteresowań plastycznych, literackich, muzycznych, organizowanie konkursów, wystaw, ekspozycji, imprez międzyszkolnych itp.,*
 - *zaopatrzenie biblioteki szkolnej w wydawnictwa przeciwalkoholowe,*

h/. ściłą współpracę z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w zakresie typowania uczniów - dzieci z rodzin alkoholików kwalifikujących się do udzielania dla nich wsparcia finansowego / za dożywianie w szkole, zakup odzieży, podręczników i przyborów szkolnych, za wypoczynek letni i zimowy /.

5. Organizowanie i prowadzenie w Szkołach na terenie Gminy programów edukacyjnych i profilaktycznych dla dzieci i młodzieży.
 6. Prowadzenie stałych konsultacji i poradnictwa dla rodziców, których dzieci piją alkohol i sprawiają inne trudności wychowawcze.
 7. Prowadzenie działalności edukacyjnej na tematy związane z problematyką alkoholową poprzez kolportaż ulotek i broszur udostępnionych społeczności lokalnej za pośrednictwem szkół.
 8. Przeprowadzenie w szkołach z terenu Gminy akcji profilaktycznych promując zdrowy styl życia na trzeźwo typu KONKURS / spektakl, kabaret, piosenkę, plakat / na hasło " **O ZASADACH BEZPIECZNEGO I KULTURALNEGO UCZESTNICTWA W RUCHU DROGOWYM A TAKŻE O SZKODLIWOŚCI PICIA ALKOHOLU** ".
Dla zwycięzców należy ufundować nagrody.
- W ramach tego zadania zorganizować cykl imprez i spotkań pt.:
" **V KAMIESZCZAŃSKIE DNI TRZEŻWOŚCI** ", propagujący trzeźwy styl życia w rodzinie jak i w środowisku.
9. Współdziałanie w ogólnopolskich i regionalnych kampaniach edukacyjnych na tematy związane z profilaktyką problemów alkoholowych i uzależnień.
 10. Zorganizowanie i sfinansowanie wypoczynku dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym w okresie wakacji 2003r / kolonie /.
 11. W miarę możliwości finansowych zakupić dla szkół z terenu gminy materiały edukacyjne, sprzęt nagłaśniający, kaset video o tematyce profilaktycznej, materiały papiernicze - piśmienne / do zajęć pozalekcyjnych/ gry.
 12. Zorganizowanie i sfinansowanie wyjazdów / 1 wyjazd w miesiącu / w roku szkolnym na basen kryty dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym, biednych, wielodzietnych.
 13. Współpraca z mediami: prasa, telewizja lokalna, radio lokalne.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Realizacja tego zadania odbywać się będzie poprzez:

1. Wspomaganie i współdziałanie z organizacjami pozarządowymi i samopomocowymi zajmującymi się statutowo profilaktyką problemów alkoholowych i pomaganiem osobom uzależnionym i współzależnym od alkoholu.
2. Organizowanie i dofinansowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego oraz wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych patologią alkoholową i przemocą oraz dofinansowanie dożywiania dzieci z rodzin z problemem alkoholowym - uczniów szkół i przedszkola.
3. Zorganizować i sfinansować koszt transportu / autobus / wyjazdu rodzin z problemem alkoholowym z terenu Gminy do Lichenia na 2- dniowe Licheńskie Spotkania AA w ostatnią sobotę lipca / w miarę chętnych /.

5. Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zadaniem Komisji zgodnie z jej regulaminem jest:

- prowadzenie rozmów motywacyjno - interwencyjnych z osobami nadużywającymi alkoholu,
- kierowanie tych osób na badania przez biegłych lekarzy specjalistów,
- składanie wniosków do sądu o orzeczenie obowiązku leczenia odwykowego,
- prowadzenie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia,
- opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami rady gminy,

Szczególnym zadaniem Komisji jest podejmowanie działań zmierzających do poddania się leczeniu odwykowemu osób uzależnionych od alkoholu. Komisja będzie również współpracować z pracodawcami, instytucjami, organizacjami działającymi z sferze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, jak również z zarządem Miasta i jego Pełnomocnikiem ds. RPA przy konstruowaniu projektu gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

7. Utworzenie Bazy Danych.

Baza danych służyć będzie monitorowaniu zjawisk zagrożenia alkoholizmem i przemocą w rodzinie w oparciu o dane MOPS, Służby Zdrowia, Policji, Sądów i Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zadania Bazy Danych:

- 1/. Dostarczanie Radzie Miejskiej w Kamieńsku oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych informacji stanowiących podstawę kształtowania lokalnej polityki alkoholowej.
- 2/. Ułatwienie dostępu do statystycznej informacji pozwalającej na sytuacji w zakresie zagrożenia alkoholizmem i przemocą w rodzinie na terenie Gminy.
- 3/. Wyodrębnienie rodzin wymagających szczególnie intensywnej pomocy.
- 4/. Opracowanie mapy problemów alkoholowych, która będzie:
 - a/. wskazaniem zagrożeń obszarów na terenie Gminy, gdzie występuje szczególne nasilenie zjawisk takich jak: zakłócenie porządku publicznego, nasilenie przemocy domowej czy innych przestępstw i wykroczeń związanych ze sprzedażą, podawaniem i konsumpcją alkoholu,
 - b/. uszeregowaniem problemów według ważności, ze wskazaniem tych, które domagają się rozwiązania w pierwszej kolejności.

Uszczegóławianie zadań oraz nadzór nad ich realizacją dokonywany będzie przez Pełnomocnika ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

IV. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.

1. Ustala się wysokość wynagrodzenia dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za udział w każdym posiedzeniu Komisji w wysokości:

Przewodniczący: 15% najniższego wynagrodzenia pracowników ustalonego przez Ministra Pracy i Polityki Socjalnej i ogłoszonego w Monitorze Polskim,

Z-ca przewodniczącego: 12% najniższego wynagrodzenia pracowników ustalonego przez Ministra Pracy i Polityki Socjalnej i ogłoszonego w Monitorze Polskim,

Sekretarz: 15 % najniższego wynagrodzenia pracowników ustalonego przez Ministra Pracy i Polityki Socjalnej i ogłoszonego w Monitorze Polskim,

Członkowie: 10% najniższego wynagrodzenia pracowników ustalonego przez Ministra Pracy i Polityki Socjalnej i ogłoszonego w Monitorze Polskim.

2. Wynagrodzenie dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wypłacane jest na podstawie umów zleceń zawieranych z Burmistrzem.

V. ZASADY FINANSOWANIA ZADAŃ OKREŚLONYCH W PROGRAMIE.

- 1/.** Merytoryczną podstawą decyzji finansowania zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych są założenia określone w niniejszym Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- 2/.** Najważniejszym dokumentem prawnym, tworzącym podstawy do prowadzenia i finansowania działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych jest ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi / Tekst jednolity: Dz. U. 2002r. Nr 147, poz. 1231 ze zmian./.
- 3/.** Podstawową formą finansowania zadań są tzw. zlecenia przedmiotowe czyli zlecenia określonych zadań wybranym uprzednio podmiotem. Zlecenia te mogą być realizowane na podstawie umowy o wykonanie usługi przez podmioty prawne lub osoby fizyczne.
- 4/.** Tryb zlecenia i rozliczania zadań zleconych jednostkom niepaństwowym reguluje ustawa o finansach publicznych z dnia 26 listopada 1998r. / Dz. U. Nr 155, poz. 1014 z późn. zmianami /.
- 5/.** W finansowaniu zadań pierwszeństwo mają programy, które przyczyniają się do:
 - zwiększenia skuteczności i dostępności profesjonalnej terapii dla osób uzależnionych i współuzależnionych członków rodzin,
 - wzrostu skuteczności technologii profilaktycznych dla młodzieży i grup ryzyka,
 - rozwoju usług terapeutycznych i socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin z rodzin z problemem alkoholowym,
 - rozwoju systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie z problemem alkoholowym,
 - rozwoju edukacji publicznej i profesjonalnej w zakresie problemów alkoholowych,
 - lepszego diagnozowania i interwencji wobec problemów alkoholowych w podstawowej opiece zdrowotnej.
- 6/.** Zlecenie zadań i przekazywanie środków osobom prawnym wymaga sporządzanie odpowiedniej umowy określającej zadania i zobowiązania oraz kalkulację kosztów.
- 7/.** Przy pracach zleconych zleceniobiorcy otrzymywać będą wynagrodzenie ustalone w oparciu o ogólne limity wysokości stawek w formie tzw. widełek.
- 8/.** Za prawidłowe określenie umowy i kosztów oraz nadzór nad realizacją zleconych zadań i rozliczenie środków odpowiedzialny jest Pełnomocnik ds. RPA . Elementem każdej umowy powinno być zobowiązanie do złożenia sprawozdania merytorycznego i finansowego.

VI. PRELIMINARZ WYDATKÓW

NA REALIZACJĘ ZADAŃ GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.

1. **WPLĄTY** do budżetu Gminy z tytułu wniesionych opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych **- 70.000.00.-zł.**

2. **ROZCHODY:** rozdział 85154 budżetu Gminy
- " *przeciwdziałanie alkoholizmowi* "

- wynagrodzenia członków GKRPA
(8 osób) - 6.000.00.-zł.

- koszty delegacji służbowych - 1.000.00.-zł.

- **materiały:** - 20.000.00.-zł.
prenumerata czasopism, zakup książek,
nagród, materiałów biurowo-szkolnych na
zajęcia pozalekcyjne, sprzętu sportowego, gier,
sprzęt do zabaw, sprzęt nagłaśniający itp..

- **usługi materialne:** - 25.000.00.-zł.
wynagrodzenia: - nauczycieli, psychologa,
biegłych, za obdukcje lekarskie

- **usługi niematerialne:** - 18.000.00.-zł.
szkolenia, wsparcia finansowe instytucji,
koszty wypoczynku dzieci i młodzieży,
wdrażanie programów profilaktycznych.

Ogółem wydatki : **70.000.00.-zł.**

**VII. KONTROLA REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU
PROFILAKTYKI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH.**

1. Pełnomocnik ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przedkłada sprawozdanie z wykonania Ustawy i realizacji niniejszego Programu Burmistrzowi w terminie do końca lutego 2004 roku.
2. Burmistrz składa sprawozdanie z wykonania Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz niniejszego Programu Radzie Miejskiej raz w roku, w sposób ustalony przez Radę.

PRZEWODNICZĄCY RADY
Andrzej Kulak